

9. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj,

Zadar, 9. - 11. listopada 2013.

Tema: Narodne knjižnice kao treći prostor

Marija Šegota-Novak

Gradska knjižnica Rijeka
marijasn@gkri.hr

U organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Sekcije za narodne knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva i Gradske knjižnice Zadar, od 9. do 11. listopada 2013. u Zadru je održano 9. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. U središtu savjetovanja bile su narodne knjižnice kao *treći prostor*.

Općepoznato je da na društvenu ulogu i položaj narodnih knjižnica utječu tehnološke i društvene promjene. U cikličkim krugovima šire se i pesimistična predviđanja da zbog široke dostupnosti informacija i čitateljskih materijala na mreži narodnim knjižnicama u fizičkome pogledu prijeti nestanak. Zbog toga je ovogodišnje savjetovanje bilo posvećeno bitnoj ideji knjižnice kao mjestu susreta i *drugovnja*, kako je rekao uvodni predavač prof. Velagić, knjižnici kao *trećem prostoru*.

Treći prostor označava knjižnicu kao društveni kapital koji postaje slika zajednice i promiče društvenu koheziju. Sa stajališta knjižničara, treći prostor zahtijeva nove strategije rada i uključuje rad s vrlo raznolikom populacijom u iznimno dinamičnome kontekstu.

Svrha je savjetovanja bila upozoriti na promjenu tradicionalne uloge i društvenoga položaja narodnih knjižnica, kao i njihovu preobrazbu u suvremeni prostor i mjesto društvenoga života zajednice koji pridonosi kvaliteti življenja i promiče društvenu koheziju.

Iz naše Županije na savjetovanju su sudjelovale: Ksenija Car Ilić, Edita Krpan Jeličić, Alica Kolarić, Barbara Kalanj Butković, Branka Miočić, Marija Šegota-Novak, Lidija Šipovac Snježana Šlibar, Suzana Šturm Kržić, Gorana Tuškan-Mihočić, Dragana Vučinić, Gordana Vučinić i Karmen Zubčić-Mandekić.

Na savjetovanju su se mogla čuti pozvana predavanja uglednih stručnjaka iz Hrvatske (dr. sc. Zoran Velagić, dr. sc. Ivanka Stričević, Dunja Seiter Šverko i Jagoda Ille) te iz inozemstva (Rebekka Pilppula iz Finska i Milena Bon iz Slovenije), niz prijavljenih izlaganja, među kojima ćemo za ovu prigodu spomenuti izlaganje Gorane Tuškan Mihočić i Alice Kolarić iz Rijeke te izlaganje Kaise Kytömäki iz Finske koja boravi u Knjižnici i čitaonici Fran Galović u Koprivnici u sklopu Grundtvig programa. Prvi put na našim savjetovanjima knjižničari su se okušali, i to vrlo uspješno, u *pecha kucha* prezentacijama. Održan je zanimljiv okrugli stol s ambicioznim najavama Hrvatskog knjižničnog vijeća u novom sastavu i s novom predsjed-

nicom dr. sc. Tatjanom Aparac Jelušić o izradi strateških i normativnih dokumenta koji će se odraziti na transformaciju narodnog knjižničarstva. Moglo se razgledati i nekoliko referata na posteru, od kojih je za najboljeg proglašen poster *Splitski spomenar* Tomislava Staničića.

Očekujući uskoro zbornik sa savjetovanja uz preporuku za njegovo čitanje spomenut ću zaključke koje sam uspjela zabilježiti, ali koji još nisu verificirani niti objavljeni na web stranici savjetovanja:

- mnogi programi naših knjižnica već odražavaju filozofiju trećeg prostora,
- knjižničari kontinuirano trebaju stjecati nove kompetencije za rad u knjižnicama kao *trećem prostoru*,
- potrebno je iskomunicirati široj javnosti potrebu za odgovarajućim fizičkim prostorom knjižnica kao *trećim prostorom* građana.

Po mome sudu savjetovanje je bilo programski dobro postavljeno i izvrsno organizirano.

S prethodnih savjetovanja za narodne knjižnice dostupni su sljedeći zbornici:

- 8. savjetovanje održanog u Svetom Martinu na Muri, 2009., *Knjižnica komunikacijsko i multikulturalno središte lokalne zajednice*,
- savjetovanje, Lovran, 2007., *Narodne knjižnice za sadašnjost i budućnost: koncepti, arhitektura, tehnologija*,
- savjetovanja, Split, 2003., *Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica*.

Prigoda je podsjetiti se međunarodnih savjetovanja posvećenih narodnim knjižnicama održanih u Lovranu 1997. i Varaždinu 1998. godine. Ta su savjetovanja programski i organizacijski iznijeli domaćini - Gradska knjižnica Rijeka i Gradska knjižnica *Metel Ožegović* iz Varaždina.

Na savjetovanjima je tematizirano niz bitnih pitanja i problema pred kojim se nalaze narodne knjižnice i koje još uvijek nisu apsolvirane na zadovoljavajući način

(internet, nove tehnologije, marketing, međunarodna suradnja i sl.). S oba savjetovanja objavljeni su zbornici:

- *Međunarodno savjetovanje Narodne knjižnice izazov promjena*, Rijeka, 1997.,
- *Međunarodno savjetovanje Knjižnice europskih gradova u 21. stoljeću*, Varaždin 1998.

U očekivanju jubilarnog desetog savjetovanja koje će se održati 2015. godine, nadamo se realizaciji barem ponekih važnih zaključaka s prethodnih savjetovanja te kvalitetnih strateških dokumenta najavljenih na devetom savjetovanju u Zadru.